Jedno pismo Katančićevo.

Priopćio Vladoje Dukat.

Zapravo nije pismo, već molbenica. U XXX. svesci djela „Monumenta Germaniae Paedagogica“ — koja ima posebni natpis „Das Oesterreichische Gymnasium im Zeitalter Maria Theresias“ — autor, Karl Wotke, iznosi na str. LXXX. molbenicu „jednoga osječkog učitelja retorike i poezije“, upravljenu na dvorsku komisiju za nauke (Studien-Hof-Kommission), koja po njegovu mišljenju zaslužuje općenu pažnju. Samo ime moliteljevo Wotke ne iznosi, ali je sasvijem izvjesno, da molitelj nije nitko drugi nego baš autor od „Fructus autumnales“. Molbenica glasi:

Der Unterzeichnete bittet in Galiziſchen Gymnaſien irgendwo als Lehrer der Poeſie, Rhetorik, o. der griechiſchen Sprachlehre angeſtellet zu werden. Dazu hat er folgende Gründe:

1-tens iſt er durch ſieben Jahre in Eſſeker Gimnaſium Lehrer der Poetik u. Rhetorik geweſen, u. hat dieſes Fach mit allem Beifalle verſehen.

2-tens hat er eine Abhandlung de Columna Milliaria etc. geſchrieben, welche er als einen Beweis ſeiner Fähigkeit in der Alterthumskunde, Numismatik, u. der griechiſchen Sprache hier beygeleget hat.

3-tens Nebſt ſeiner Mutterſprache, welche die illiriſche iſt, ſpricht er noch folgende Sprachen nämlich die Ungarische, Deütſche, Weliſche, u. auch etwas franzöſiſch. Die griechiſche aber ſo, dass er die griechiſchen Klaſſiker mit kleiner Mühe auszulegen im Stande ſey. In der Pohlniſchen Sprache wird er auch balt fortkommen können, in dem er die illiriſche redet.

4-tens hat er einen guten Begriff der ganzen gegenwärtigen Einrichtung des Studienweſens. Eſſek in Slavonien den 5-ten Heümonat 1787.

Iz ove molbenice — pored toga, što je ona uopće zanimljiv dokument iz života Katančićeva — doznajemo dakle, da je Ka-

tančić osim hrvatskoga, madžarskoga, latinskoga i grčkoga jezika znao još njemački, nešto francuski i „vlaški". Ovo „vlaški" bit će valjada talijanski (ili možda rumunjski?) jezik. Rasprava „de columna milliaria", koju je Katančić priložio molbenici, iznijela je pisca svoga već prije na glas, a bila je posvećena caru Josipu II.[1])

Dvorsko vijeće nije uvažilo molbe Katančićeve, no da ju je uvažilo, teško bi bilo domišljati se, kojijem bi pravcem krenuo književni rad Katančićev. Možda onda „Fructus autumnales" ne bi nikada bili ugledali svijetla Božjega.

---

[1]) Cuvaj, Građa za povijest školstva I. str. 547.